

ภาคผนวก ค

โปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ (กลุ่มทดลอง)

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1	การปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกันระหว่างครูและนักเรียน 2. เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนิน การฝึกกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ 3. เพื่อสำรวจลักษณะการมีจิตสำนึกสาธารณะก่อนร่วมกิจกรรม (pretest)	<u>ขั้นนำ</u> 1. ครูแนะนำตัวและให้นักเรียนทุกคนแนะนำตนเอง และร่วมกันร้องเพลง “สวัสดี” 2.ครูให้นักเรียนทำแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ <u>ขั้นดำเนินการ</u> 3.ครูและนักเรียนช่วยกันจัดเก้าอี้เป็นวงกลม และให้นักเรียนเลือกนั่งเก้าอี้ที่ตนเองต้องการ และให้คล้องแขนกันและร่วมกันเล่นเกม <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 4. ครูให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 4 -5 คน อภิปรายตามหัวข้อในใบงานที่ 1 โดยใช้เวลากลุ่ม ละ 15 นาที <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 5.นักเรียนรวมเป็นกลุ่มใหญ่ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มมารายงาน ศึกษาใบความรู้และสรุปถึงประโยชน์จากการมีความพร้อมเพรียงกันในการทำงาน ตามใบความรู้ และให้นักเรียนเขียนผลการกระทำของตนที่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดความพร้อมเพรียงในการเข้ากลุ่มครั้งนี้และครั้งต่อไป

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบจากใบงาน 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2	ปะติรูปจาก กระดาษสี	1. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะ การดูแลรักษาของส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะ ในการใช้สมบัติส่วนรวมอย่าง ประหยัด ไม่ทำให้เกิดการชำรุด เสียหาย	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง เพลงเก็บของ <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5กลุ่ม กลุ่ม ละ 10 คนให้แต่ละคนปะติดภาพสัตว์ ให้มีสีสันสวยงามด้วยกระดาษสี ต่างๆ คนละ 1 ภาพแล้วนำภาพสัตว์ ของตนมาติดรวมกันบนกระดาษ แผ่นใหญ่ของกลุ่ม และช่วยกันตกแต่ง โดยใช้รูปปั้นและต้นไม้ที่ครู เตรียมไว้ให้ <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน แสดงความคิดเห็นต่องานของกลุ่ม <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูแจกใบความรู้และชี้แจง จุดประสงค์พร้อมทั้งแจกแจง รายละเอียดในการเข้ากลุ่ม และให้ นักเรียนเขียนผลการกระทำของตน ในใบงาน ที่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิด จิตสำนึกสาธารณะในการเข้ากลุ่ม ครั้งนี้และครั้งต่อไป <u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจผลจากใบงาน 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและ รายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุป

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3	ฉันทำได้....	เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักรู้ในตนเอง (Self - Awareness) มีการเข้าใจในความรู้สึก และเกิดความเชื่อที่ดีในตนเอง และมีความเพียรพยายามในการทำงานให้เกิดความสำเร็จ (Perseverance/ Effort)	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูให้นักเรียนเล่นเกมระเบิดเวลาภายในเวลา 5 นาที <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ครูอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรมในหัวข้อ “ฉันทำได้” โดยให้นักเรียนกำหนดสิ่งที่นักเรียนจะทำหนึ่งอย่างในแต่ละวัน และในวันนั้นจะต้องทำเช่นนั้นให้ได้โดยเขียนลงในการ์ด “หนูทำได้” เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยวางไว้บนโต๊ะเรียนทุก ๆ วัน <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.หลังจากระยะเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ครูให้นักเรียนอภิปรายผลจาก การ์ด “หนูทำได้” ของตนเองว่าสามารถปฏิบัติตามสิ่งที่เขียนลงไป ใน การ์ด “หนูทำได้” หรือไม่ <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญของการที่เรารับรู้ว่าคุณสมบัติของตนเองสามารถควบคุมการกระทำของตนเองได้นั้นจะทำให้เราได้รับผลตอบแทนตาม ที่เราต้องการและรู้ว่าเราควรกระทำพฤติกรรมใด บ้างที่ดีและมีความพยายามมุ่งมั่นทำงานจนกว่างานจะสำเร็จ

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบจากใบงาน การ์ด ทำได้ 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุป ข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
4	ความมุ่งมั่นใน อนาคต	เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจในตนเอง และเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง (Self - Awareness) เข้าใจในความรู้สึก นิสัย ของตนเอง มีความใฝ่รู้ (Curiosity) ปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ และสามารถตั้ง เป้า หมายความมุ่งมั่นให้กับตนเองว่า ต้องการเป็นอะไรในอนาคตได้ และ พร้อมจะดำเนินการไป สู่เป้าหมายนั้น ๆ	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูเล่านิทาน เรื่อง ชีวิตที่มีคุณค่า <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิด รวบรวมคุณลักษณะบุคลิกภาพที่ นักเรียนอยากจะมี เช่น ความหวังไข ความจริงใจ อาจให้ร่วมไปถึงอาชีพ การงานในอนาคตและวิธีที่จะก้าว ไปสู่ความสำเร็จ ยกตัวอย่าง ที่ สามารถแสดงออกได้ถึงคุณ ลักษณะ และบุคลิกภาพเหล่านี้ <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.ให้นักเรียนแต่ละคนเลือก คุณลักษณะจากที่ได้ร่วมกันระดม ความคิดไว้มาสัก 3 อย่าง พร้อม แสดงรายละเอียดด้วยว่า นักเรียนจะ ทำ คุณ ลักษณะบุคลิกภาพนั้นให้ สำเร็จได้ด้วยวิธีใด <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป คุณลักษณะบุคลิกภาพที่เพื่อน ๆ นำมาเสนอ ว่ามีลักษณะคืออะไร ก่อให้เกิดประโยชน์ในชีวิตของตัว นักเรียนอย่างไร

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบจากใบงาน 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
5	ประกอบช่อดอกไม้	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีความเต็มใจที่จะรับอาสาทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง “อย่าทิ้ง” <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ครูเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้นักเรียนใช้ร่วมกัน นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน ให้ช่วย กันประกอบช่อดอกไม้หลายสีคนละ 1 ช่อแล้ว ให้นำช่อดอกไม้ของทุกคนในกลุ่มมาผูกโบว์รวมกัน นำถุงแก้วมาตัดปลายออก หุ้มช่อดอกไม้ ทั้ง 5 ช่อรวมกัน แล้วใช้ริบบิ้น ขนาดเล็กที่เตรียมไว้ให้ผูกเป็นโบว์ให้เรียบร้อย ภายในเวลาที่กำหนด <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงผลงานของแต่ละกลุ่ม และบันทึกลงในใบงานที่ 4 พร้อมทั้งออกมาแบ่งปันเพื่อน ๆ <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม การร่วมมือร่วมแรง ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน จนทำงานได้สำเร็จ

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบจากผลงาน และใบงาน 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุป ข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6	จับคู่ ดู แล้ววาด	1. เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยการทำงานเป็นทีม (Teamwork) 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับกลุ่มกับเพื่อนอย่างแข็งขัน เกิดการให้ความร่วมมือ (Cooperation) ทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่อง ความ สามัคคี และครูเล่านิทานเรื่อง ผีน้อยสามัคคีให้นักเรียนฟัง <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ให้นักเรียนจับคู่กัน แล้วช่วยกันวาดภาพจากลิเกียนที่ได้รับไปคนละ 1 ลิ (ทั้งคู่ – ลิไม่เหมือนกัน) โดยวางกระดาษไว้ตรงกลางระหว่างกันโดยฟ้งหัวข้อของสิ่งที่ให้วาด โดยกติกายจะมีอยู่ว่าให้นักเรียนผลัดกันวาดภาพสลับกันคนละ 1 ครั้ง(1 เส้น) โดยห้ามนักเรียนเปล่งคำพูดใด ๆ ออกมา ให้เวลา 5 นาที สำหรับภาพหนึ่ง ๆ จำนวน 4 ภาพ <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่านักเรียนมีวิธีช่วยกันวาดภาพได้อย่างไร ในเมื่อมีกติกาว่าห้ามพูดกัน <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่อง ความสามัคคีและให้นักเรียนนำภาพที่ได้จากการทำกิจกรรมไปจัดแสดงเป็นนิทรรศการย่อย ๆ โดยการติดไว้บนผนังห้องเรียน

ผู้ ครึ่ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>การวัดและประเมินผล</u> 1. จากการตอบคำถาม 2. ตรวจผลจากใบงาน 3. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล 4. สังเกตจากการอภิปรายสรุป ข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
7	ปัญหาของเรา ...	เพื่อให้ นักเรียนเกิดสามัญสำนึก (Common Sense) มีการตื่นตัว (Alertness) ต่อเหตุการณ์ปัญหารอบ ๆ ตัว และพร้อมจะแสดงความรับผิดชอบ (Responsibility) โดยการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีและสมบูรณ์ที่สุด พร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง เด็กเอ๋ย..เด็กดี <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มไปศึกษาสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน คือ ร้านขนม สนามเด็กเล่น 1 สนามเด็กเล่น 2 ลานวงกลม หน้าร้านสหกรณ์ ตามลำดับ ให้ดูด้านความสะอาด โดยให้ไปสำรวจและบันทึกลงในใบงาน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิด และเสนอว่าทำอย่างไรให้บริเวณที่สำรวจจะสะอาด เรียบร้อย และลงมือพัฒนาบริเวณนั้น <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติงานว่าได้ปฏิบัติอะไรอย่างไรบ้าง โดยบันทึกลงในใบงาน <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความรับผิดชอบ และร่วมกันสรุปแนวทางปฏิบัติงาน วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงานพัฒนาร่วมกันในกิจกรรมนี้

ผู้ กรัง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบจากใบงาน และผลการพัฒนา 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
8	จันเคย ... แต่ ตอนนี้จัน...	เพื่อให้ นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อ ตนเอง ต่อนิสัยและความเชื่อต่าง ๆ และยอมรับให้เกียรติในควมมีคุณค่า ของตนเองและบุคคลอื่น ยอม รับผิด การกระทำของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลดี หรือไม่ดี ไม่ปิดความผิดไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา เรื่องความซื่อสัตย์ โดยยกตัวอย่าง สถานการณ์จริงในท้องถิ่น ข่าวดัง นิทานเหตุการณ์ ของบุคคลที่เกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์ <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ให้นักเรียนคิดถึงสิ่งที่นักเรียนได้ เปลี่ยนไป โดยใช้รูปแบบประโยค ดังนี้ “จันเคย. แต่ตอนนี้จัน...”. ครูอาจเป็นผู้เริ่ม ด้วยตัวอย่างง่าย ๆ ที่ใกล้ตัว หรือที่ เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อให้นักเรียนจะได้ ไม่วิตกกังวลกับการที่ต้องเปิดเผย เรื่องส่วนตัว เช่น “หนู / ผม/ฉันชอบ ทำที่บ้านด้วยตนเอง แต่ตอนนี้ลอก การบ้านเพื่อนบางครั้ง” แล้วครูช่วย บันทึกบนกระดาน <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.ครูยกสถานการณ์จำลองขึ้นมา 2 สถานการณ์ ในใบงาน แล้วให้ นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์สถานการณ์ นั้นว่าบุคคลแต่ละสถานการณ์มี ความซื่อสัตย์ด้านใดบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของความ ซื่อสัตย์ของแต่ละสถานการณ์ และ ตอบคำถาม

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			โดยเน้นประโยชน์และโทษของ ความซื่อสัตย์ แล้วครูช่วยบันทึกบน กระดาน <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับ ความสำคัญของความซื่อสัตย์และตกลง ช่วยกันปฏิบัติตนเป็นผู้มีความ ซื่อสัตย์ และให้ศึกษาไปความรู้ ประกอบกิจกรรม เรื่อง การพัฒนา ตนเองด้านความซื่อสัตย์ <u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบจากใบงาน 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุป ข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
9	รถไฟของเล่น จากเศษวัสดุ	1. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะในด้านการดูแลรักษา การใช้อย่างประหยัด ไม่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย 2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักแบ่งปันอุปกรณ์การใช้สิ่งของต่าง ๆ แก่ผู้อื่น	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูให้นักเรียนฝึกการนั่งสมาธิ โดยการกำหนดลมหายใจเข้า ออก เป็นเวลา 10 นาที <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ครูเตรียมอุปกรณ์ต่างๆไว้ให้บนโต๊ะ สำหรับนักเรียนร่วมกันใช้อุปกรณ์ให้นักเรียนประกอบรถไฟจากวัสดุที่เตรียมไว้ให้ คนละ 1 คันรถไฟ 1 คันประกอบด้วยแกนกระดาษทิชชู 1 อัน ไม้ยาว 2 อัน และล้อรถ 4 ล้อ ทำโดยใช้ยางรัดที่ไม่สำหรับยึดล้อให้ติดกับตัวรถไฟทั้ง 4 ด้านหลัง จากนั้นนักเรียนทำรถไฟของตนเองเสร็จแล้ว ให้ใช้เชือกผูกรถไฟของตนเองให้ติดกับรถไฟของเพื่อนนักเรียน ต้องผูกเชือกด้วยตนเอง 1 ด้านโดย เหลืออีกด้านหนึ่งไว้ให้เพื่อนคนต่อไปทุกคนในกลุ่มร่วมกันประดิษฐ์ รถไฟ 1 ขบวน ซึ่งประกอบด้วย 5 คัน และดำเนินกิจกรรมเสร็จตามเวลาที่กำหนด

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกัน อภิปรายถึงผลงานที่แต่ละกลุ่ม สร้างสรรค์ออกมา และปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม และ บันทึกลงในใบงานที่ 9 และ นำเสนอหน้าชั้นเรียน <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปและ อภิปรายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการ ทำกิจกรรม การร่วมมือร่วมแรง ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน จน ทำงานได้สำเร็จ <u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจผลจากผลงาน 2. ตรวจผลจากใบงาน 3. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล 4. สังเกตจากการอภิปรายสรุป ข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10	ให้ก่อน.....แล้ว เราจะได้	1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแบ่งปัน มี การเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อ ส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนเลือกปฏิบัติแต่สิ่งที่จะ เกิดผลดีและปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ ได้ผลดียิ่งขึ้น	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูกับนักเรียนร่วมกันสนทนา เกี่ยวกับการแบ่งปัน ความเสียสละ แรงกายเพื่อช่วยงาน ส่วนรวมที่นักเรียนเคยปฏิบัติผ่านมา <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกัน ศึกษาใบงานเรื่องการตัดสินใจ ของขวัญ และให้แต่ละกลุ่มออกมา รายงานตามใบงาน <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องความ เสียสละและการแบ่งปัน และ แบ่งปันร่วมกันว่าใครเคยเสียสละ เวลาหรือแบ่งปันอะไรเพื่อเพื่อนบ้าง <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป แนวทางในการปฏิบัติตนด้านความ เสียสละ การแบ่งปัน การให้ <u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบจากใบงาน 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่ม และรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุป ข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
11	น้ำใจแบ่งปันไม่ ต้องหาซื้อที่ ไหน	เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการช่วยเหลือ การแบ่งปันและเห็นประโยชน์ของ การช่วยเหลือและแบ่งปัน	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูเล่านิทานประกอบภาพ และหุ่น มือ เรื่อง ลูกหมีใจดี ให้นักเรียนฟัง <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของ ลูกหมี ให้จับคู่กันแสดงบทบาทของ ลูกหมีในการช่วยเหลือและแบ่งปัน และเพื่อนแสดงบทบาทของลูกหมี ตามที่พอใจ ครูซักถามนักเรียนใน ประเด็นต่างๆ เช่น ลูกหมีมีนิสัยอย่างไร ลูกหมีช่วย เพื่อนทำอะไรบ้าง <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.ให้นักเรียนแต่ละคนเสนอแนวทาง ปฏิบัติตนช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปัน แก่เพื่อน ครูเขียนบนกระดานดำและ ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาเลือกแนว ปฏิบัติที่เหมาะสม นักเรียนทุกคน แสดงบทบาทสมมุติปฏิบัติตน ช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปันสิ่งต่าง ๆ แก่ เพื่อนและการนำไปปฏิบัติจริง

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			<u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามแนวคิดของกิจกรรมว่า “การเป็นเพื่อนกันจำเป็นต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักแบ่งปันกันเท่าที่เราสามารถจะช่วยให้ การช่วยเหลือและการแบ่งปันแสดงว่าเรามีน้ำใจต่อเพื่อน เพื่อนจะชอบเราและรักเรา ทำให้เรามีความสุข” ครูช่วยเขียนใส่กระดาษติดไว้ในห้องเรียน <u>การวัดและประเมินผล</u> 1. ตรวจสอบผลจากใบงาน 2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล 3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
12	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อสรุปจิตสำนึกสาธารณะและแบบสำรวจความพึงพอใจของการจัดกิจกรรม	<u>ขั้นนำ</u> 1.ครูให้นักเรียนเล่นเกม กระชิบรัก โดยแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน คนแรกของแต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่ครูเตรียมไว้ คือ “ การรู้จักให้ แบ่งปัน และการมีจิตสำนึกที่ดี จะทำให้สังคมเจริญ ” แล้วกระชิบบอกเพื่อนคนถัดไป กระชิบบอกกันไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้าย และคนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มจะมาเขียนข้อความที่รับมาได้บนกระดาน นักเรียนและครูจะมาดูพร้อมกันว่ากลุ่มไหนรับข้อความสมบูรณ์ที่สุด เป็นกลุ่มที่จะได้รางวัล <u>ขั้นดำเนินการ</u> 2.ครูทบทวนกิจกรรมทั้งหมดที่ได้ดำเนินมาและให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำมาให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้ <u>ขั้นอภิปรายผล</u> 3.ให้นักเรียนแบ่งปันข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากแนวทางในการทำกิจกรรม ความหมายของการมีจิตสำนึกสาธารณะรวมถึงจะนำไปใช้

ครั้ง	เรื่อง	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้างให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ <u>ขั้นสรุปและนำไปใช้</u> 4.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ ๆ ของการมีจิตสำนึกสาธารณะ ผลดี ผลเสียแล้วให้ทุกคนร่วมกันแสดงความรู้สึที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ชักถามเพิ่มเติม2. ครูให้นักเรียนทำแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะแล้ว ครูกล่าวขอบคุณสำหรับความร่วมมือในครั้งนี้ <u>การวัดและประเมินผล</u> 1. จากแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ 2. จากแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ 3. จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน 4. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล 5. สังเกตจากการอภิปรายสรุป

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 1

ชื่อกิจกรรม ปฐมนิเทศ ...รวมใจเป็นหนึ่ง..

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ระหว่างครูและนักเรียน
2. เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการฝึกกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา

จิตสำนึกสาธารณะ

3. เพื่อสำรวจลักษณะการมีจิตสำนึกสาธารณะก่อนร่วมกิจกรรม (pretest)

แนวคิด

การมีข้อตกลงเบื้องต้นจะช่วยให้การทำการกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่น และเป็น
การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างครูกับนักเรียน

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. แก้ว
2. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความสามัคคี
3. ใบงานที่ 1 และใบงานที่ 2
4. เพลง สวัสดิ์
5. แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูแนะนำตัวและให้นักเรียนทุกคนแนะนำตัว และร่วมกันร้องเพลง “สวัสดิ์”
สวัสดิ์ สวัสดิ์ ยินดีที่พบกัน
เธอกับฉัน พบกันสวัสดิ์
สวัสดิ์ครับ สวัสดิ์ค่ะ

2. ครูให้นักเรียนทำแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ

ขั้นดำเนินการ

3. ครูและนักเรียนช่วยกันจัดแก้วเป็นวงกลม และให้นักเรียนเลือกนั่งแก้วที่
ตนเองต้องการ และให้คล้องแขนกัน และร่วมกันเล่นเกม ดังนี้

3.1 นับ 1 ให้นักเรียนทุกคนขยับไปนั่งเก้าอี้ทางขวามือถัดไป 1 ตัว

3.2 นับ 2 ให้นักเรียนทุกคนขยับไปนั่งเก้าอี้ทางซ้ายมือถัดไป 1 ตัว

3.3 นับ 3 ให้นักเรียนทุกคนขยับไปนั่งเก้าอี้ทางขวามือถัดไป 2 ตัว

3.4 นับ 4 ให้นักเรียนทุกคนขยับไปนั่งเก้าอี้ทางซ้ายมือถัดไป 2 ตัว

4. ครูนับตัวเลข ตามลำดับดังนี้ 1-2-3-4 แล้วปฏิบัติตามคำแนะนำประมาณ 2-3 ครั้ง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจตรงกันและปฏิบัติได้ถูกต้อง

5. ครูนับตัวเลขสลับกัน เช่น 1-3-4, 2-4-3, 4-2-1 ฯลฯ และให้นักเรียนปฏิบัติตามความหมายของตัวเลขนั้น ๆ

ขั้นอภิปรายผล

6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน จำนวน 10 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มและให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อในใบงานที่ 1 โดยใช้เวลากลุ่มละ 3 นาที

ใบงานที่ 1

ชื่อกลุ่ม.....

ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายผลจากการกระทำ กิจกรรมตามหัวข้อดังต่อไปนี้และส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายหน้าห้องเรียน

1. การที่นักเรียนจัดเก้าอี้ได้อย่างรวดเร็ว เป็นผลจากการกระทำ โดยของนักเรียน

.....

2. การทำ กิจกรรมในครั้งนี้ หากนักเรียนคนใดคนหนึ่งในกลุ่มไม่ทำ ตามคำ สั่งหรือทำ ผิดคำ สั่ง จะเกิดอะไรขึ้น

.....

.....

3. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากกิจกรรมนี้

.....

.....

ขั้นสรุปและนำไปใช้

7. นักเรียนรวมเป็นกลุ่มใหญ่ แล้วส่งตัวแทนกลุ่มมารายงาน
8. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนและสรุปประโยชน์จากการมีความพร้อมเพรียงกันในการทำงาน ตามใบความรู้ที่ 1
9. ครูชี้แจงจุดประสงค์พร้อมทั้งแจกแจงรายละเอียดในการเข้ากลุ่ม และให้นักเรียนเขียนผลการกระทำของคนที่นำไปใช้เพื่อให้เกิดความพร้อมเพรียงในการเข้ากลุ่มครั้งนี้ และครั้งต่อไป

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลจากใบงาน
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ใบความรู้ที่ 1 “ความสามัคคี”

การทำงานเพื่อให้เกิดความสำเร็จ ต้องอาศัยความสามัคคี โดยทุกคนต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังเช่น คุณธรรมประจำโรงเรียนของเราที่กล่าวว่า “สุชา สังค สส สามัคคี ความพร้อมเพรียงแห่งหมู่ทำให้เกิดสุข” การเรียนหรือการทำกิจกรรมของนักเรียนก็เช่นกันต้องใช้ความร่วมมือร่วมใจในการทำ หากไม่ร่วมมือกันจะไม่ก่อให้เกิดความสำเร็จในการเรียนหรือการทำกิจกรรมนั้น ๆ การร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวกัน ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบ ไม่เกี่ยงงานกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และช่วยกันแก้ปัญหาเพื่อจัดอุปสรรคต่าง ๆ ให้หมดไป

ความสามัคคี หมายถึง การแสดงออกถึงความพร้อมเพรียงกัน ประองคองกันเป็นคุณธรรมที่บุคคลในกลุ่มแสดงออกโดยรวมกำลังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน หรือประกอบภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ของกลุ่ม ซึ่งพฤติกรรมสำคัญประกอบด้วยพฤติกรรมที่แสดงความรักใคร่กลมเกลียวไม่เอาเปรียบกัน ไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท ร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะ

ใบงานที่ 2

ให้นักเรียนเขียนการกระทำของตนเองที่จะทำให้เกิดความร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวในการปฏิบัติ

กิจกรรม

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 2

ชื่อกิจกรรม “ ปะติครูปจากกระดาศี ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะการดูแลรักษาของส่วนรวม
2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกสาธารณะในการใช้สมบัติส่วนรวมอย่างประหยัด

ไม่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย

แนวคิด

การปลูกฝังให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวมเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การเกิด “จิตสำนึกสาธารณะ”

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. กระดาศี 6 สี พร้อมกาว
2. ภาพการ์ตูนรูปบ้านและต้นไม้ ขนาด 5 x 8 นิ้ว เท่าจำนวนคนในกลุ่ม
3. กระดาศีโปสเตอร์
4. ผ้าเช็ดโต๊ะ
5. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง จิตสำนึกสาธารณะและความมีระเบียบวินัย
6. ใบงานที่ 3
7. เพลง เก็บของ
8. โต๊ะ

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง เพลง “เก็บของ”
เก็บ เก็บ เก็บ มาช่วยกันเก็บของที
เร็วคนดี มาเก็บเข้าที่กันเอย

ขั้นดำเนินการ

2. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่ม ๆ ละ 10 คน จำนวน 5 กลุ่ม
3. ครูเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ให้บนโต๊ะ เพื่อให้นักเรียนใช้อุปกรณ์ร่วมกัน

4. ครูอธิบายการทำกิจกรรม ดังนี้

4.1 ให้นักเรียนแต่ละคนปะติดภาพสัตว์ให้มีสีสันสวยงามด้วยกระดาษสีต่าง ๆ คนละ 1 ภาพ

4.2 หลังจากให้นักเรียนทำภาพสัตว์ของตนเองเสร็จแล้ว ให้ทากาวด้านหลังภาพสัตว์ของตนเอง แล้วนำมาติดรวมกันบนกระดาษแผ่นใหญ่ของแต่ละกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มร่วมกันตกแต่งโดยใช้รูปบ้านและต้นไม้ที่ครูเตรียมไว้ให้

4.3 ดำเนินกิจกรรมให้เสร็จในเวลา 20 นาที

5. เมื่อนักเรียนเข้าประจำกลุ่ม ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนคนใดรับอาสาเก็บอุปกรณ์ เช็ดโต๊ะ จัดโต๊ะ ปิดไฟ ปิดพัดลม ปิดแอร์ ก่อนออกจากห้องเรียน

ขั้นอภิปรายผล

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่องานของกลุ่มดังนี้

6.1 มีความสมบูรณ์และตรงเป้าหมายที่กลุ่มตั้งไว้เพียงใด

6.2 เกิดปัญหาอะไรขึ้นมาบ้าง และแก้ไขอย่างไร ภายในเวลา 5 นาที

ขั้นสรุปและนำไปใช้

7. ครูแจกใบความรู้ที่ 2 ให้นักเรียน และสรุปความหมาย ประโยชน์จากการที่นักเรียนมีจิตสาธารณะรู้จักดูแลรักษา ใช้อย่างประหยัด ไม่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม มีความเต็มใจที่จะรับอาสาทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม และรู้จักแบ่งปันเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

8. ครูให้นักเรียนเขียนผลการกระทำของตนในใบงานที่ 3 ที่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดจิตสำนึกสาธารณะในการเข้ากลุ่มครั้งนี้และครั้งต่อไป

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลจากใบงาน
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง จิตสำนึกสาธารณะและความมีระเบียบวินัย

จิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มโดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ หรือ หมายถึง จิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกนึกการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะในสิทธิและหน้าที่ที่จะดูแลและบำรุงรักษาร่วมกัน เช่น การช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลรักษา สาธารณสมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ การเรียนหรือการทำกิจกรรมหรือการดำรงชีวิตของนักเรียนในปัจจุบันต้องสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน และนำไปสู่ความเจริญของประเทศชาติต่อไป

ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การที่นักเรียนควบคุมตนเองประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบแบบแผน และสม่ำเสมอ ในการรักษาความสะอาด ความมีระเบียบวินัยของบ้านเรือนที่อยู่อาศัยโรงเรียนและสาธารณะสถาน สาธารณะสมบัติ จัดตกแต่งที่อยู่อาศัยให้น่าอยู่ ไม่รับประทานอาหารในห้องนอน ห้องเรียน จัดแบ่งเนื้อที่ภายในบ้านให้สัดส่วนที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่คุยหัวเราะ จัดงานเลี้ยงเปิดทีวีเสียงดัง รบกวนผู้อื่น

ความมีวินัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ สามารถควบคุมตนเองให้เป็นไปตามความต้องการและระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม โดยการเคารพสิทธิผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม ควบคุมพฤติกรรมของตนเอง รู้ว่าสิ่งใดควรทำและสิ่งใดไม่ควรทำหลีกเลี่ยง สามารถคิด ตัดสินใจ และเลือกกระทำในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสม ไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น

ใบงานที่ 3

ให้นักเรียนเขียนการกระทำ ของตนเองที่จะทำให้เกิดความรู้สึกสำนึกสาธารณะในการเข้าร่วมกิจกรรม

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 3

ชื่อกิจกรรม

ฉันทำได้...

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักรู้ในตนเอง (Self - Awareness) มีการเข้าใจในความรู้สึก และเกิดความเชื่อที่ดีในตนเอง และมีความเพียรพยายามในการทำงานให้เกิดความสำเร็จ (Perseverance/ Effort)

แนวคิด

การที่บุคคลรับรู้ว่าคุณสามารถควบคุมการกระทำของตนเองได้ ทำให้บุคคลนั้นคาดการณ์ได้ว่าเขาควรจะทำพฤติกรรมใดบ้าง มากน้อยเพียงใด จึงจะทำให้เขาได้รับผลตอบแทนตามที่เขาต้องการ และทำให้บุคคลนั้นคาดการณ์ได้ว่าเขาควรจะทำพฤติกรรมใดบ้างที่ดี

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. โทรศัพท์มือถือตั้งจับเวลาได้
2. การ์ด “หนู / ผม ทำได้”

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “ระเบิดเวลา” โดยขออาสาสมัคร 3 คน ส่วนนักเรียนที่เหลืออยู่จะเป็นกรรมการร่วมกับคุณครู แล้วอธิบายกติกาว่า ครูให้นักเรียนทั้ง 3 ไปหาของที่ครูระบุ เช่น ปฏิทินตั้งโต๊ะที่ห้องพักครู ลูกบอลที่ห้องเก็บอุปกรณ์กีฬา ไม้กวาดและที่โกยขยะที่ห้องคนงาน แล้วกลับมาภายในเวลา 5 นาที นักเรียนต้องนำของกลับมาภายในเวลาที่ครูกำหนดจึงจะถือว่าชนะ เมื่อนักเรียนทั้งหมดกลับมาพร้อมแล้ว ครูถามนักเรียนทั้ง 3 คนว่าเมื่อได้รับคำสั่งจากครูนักเรียนได้คิดวางแผนทำอย่างไร พร้อมแบ่งปันให้เพื่อน ๆ ฟังและครูสรุปถึงสิ่งที่นักเรียนสามารถทำได้

ขั้นดำเนินการ

2. ครูอธิบายขั้นตอนการทำกิจกรรม ในหัวข้อ “ฉันทำได้” โดยให้นักเรียนกำหนดสิ่งที่นักเรียนจะทำหนึ่งอย่างในแต่ละวันและในวันนั้นจะต้องทำเช่นนั้นให้ได้และต้องเป็น

พฤติกรรมที่ดี โดยเขียนลงในการ์ด “หนู / ผมทำได้” เช่น วันนี้จะไม่ทิ้งขยะลงพื้น วันนี้ทานอาหารกลางวันให้หมด วันนี้จะดื่มนมให้หมด วันนี้จะช่วยครูทำความสะอาดห้องเรียน วันนี้จะไม่คุยเวลาเรียน วันนี้จะตั้งใจเรียน วันนี้จะไม่เล่นขณะเดินแถว เป็นต้น

3. แจกการ์ด “หนู / ผมทำได้” ให้แก่นักเรียนและให้พวกเขานำการ์ดเหล่านี้มาโรงเรียนทุกวัน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ ติดต่อกัน พร้อมอธิบายว่าการที่เรามีเจตคติในการ “ทำได้” นั้นนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่ากว่าเงินจำนวนใด ๆ ไม่ว่าจะกี่แสน กี่ล้านก็ตาม เพราะการ “ทำได้” นี้จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในชีวิตตลอดไปเพราะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีให้เป็นพฤติกรรมที่ดีได้

4. จัดให้มีการรณรงค์กิจกรรม “ฉันทำได้” นี้เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยให้นักเรียนนำการ์ด “หนู / ผมทำได้” นี้มาวางไว้บนโต๊ะเรียนทุก ๆ วัน

ขั้นอภิปรายผล

5. หลังจากระยะเวลาผ่านไป 2 สัปดาห์ ครูให้นักเรียนแต่ละคนอภิปรายผลจากการ์ด “หนู / ผมทำได้” ของตนเอง ว่าสามารถปฏิบัติตามสิ่งที่เขียนลงไป ในการ์ด “หนู / ผมทำได้” หรือไม่ อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญของการที่เรารับรู้ว่าคุณเองสามารถควบคุมการกระทำของตนเองได้นั้น จะทำให้เราได้รับผลตอบแทนตามที่เรากำลังต้องการ และทำให้เรานั้นคาดการณ์ได้ว่าเราควรจะกระทำพฤติกรรมใดบ้างที่ดี และมีความพยายามมุ่งมั่นจะทำงานจนกว่างานจะสำเร็จ

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบผลจากใบงาน การ์ด “หนู / ผมทำได้”
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

การ์ด “หนู / ผมทำได้”

ฉัน ชื่อ..... ชั้น ป.2 ห้อง..... เลขที่

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

วันที่..... ฉันทำได้

.....

สรุป ฉันทำได้..... ครั้ง

ฉันทำไม่ได้..... ครั้ง

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 4

ชื่อกิจกรรม ความมุ่งมั่นในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจในตนเอง และเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) เข้าใจในความรู้สึก นิสัย ของตนเอง มีความใฝ่รู้ (Curiosity) ประารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ และสามารถตั้งเป้าหมายความมุ่งมั่นให้กับตนเองว่า ต้องการเป็นอะไรในอนาคตได้ และพร้อมจะดำเนินการไปสู่เป้าหมายนั้น ๆ

แนวคิด

การที่บุคคลมีความเชื่อว่าตนสามารถควบคุมปริมาณของผลตอบแทนที่จะได้รับจากการกระทำของตนได้ บุคคลจะมีความมุ่งมั่นและเพียรพยายามที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อที่ตนจะได้รับผลตอบแทนตามที่ตนต้องการ

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. อุปกรณ์การวาดเขียน
2. นิทาน เรื่อง “ชีวิตที่มีคุณค่า”

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทาน เรื่อง “ชีวิตที่มีคุณค่า” นักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดของนิทานร่วมกันสรุปบุคลิกภาพของแต่ละคนแต่ละตัว

ขั้นดำเนินการ

2. ให้นักเรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกัน ระดมความคิดรวบรวมคุณลักษณะบุคลิกภาพที่นักเรียนอยากจะมี เช่น ความหวังใจ ความจริงใจ ความขยัน ความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความประหยัด ความเอื้ออาทร ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น อาจให้รวมไปถึงอาชีพการงานในอนาคต และวิธีที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จหลังจากได้รายการคุณลักษณะบุคลิกภาพในขั้นต้น ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างมา 3 ถึง 4 ตัวอย่าง ที่สามารถแสดงออกได้ถึงคุณลักษณะและบุคลิกภาพเหล่านั้น ซึ่งตัวอย่างดังกล่าวอาจเป็นสิ่งที่นักเรียนเคยได้พบเห็นผู้อื่นปฏิบัติอยู่ หรือจะเป็นสิ่งที่นักเรียนเคยปฏิบัติมาแล้วก็ได้

ขั้นอภิปรายผล

3. ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกคุณลักษณะจากที่ได้ร่วมกันระดมความคิดไว้มาสัก 3 อย่าง พร้อมแสดงรายละเอียดด้วยว่า นักเรียนจะทำคุณลักษณะบุคลิกภาพนั้นให้สำเร็จได้ด้วยวิธีใด อาจจะวาดรูปตนเองในลักษณะที่พวกเขาอยากจะเป็น และทำโปสเตอร์ขนาดเล็กแล้วนำไปติดไว้ที่บ้านเพื่อได้อ่านเตือนใจทุก ๆ วัน

ขั้นสรุปและนำไปใช้

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณลักษณะบุคลิกภาพที่เพื่อน ๆ นำมาเสนอ ว่ามีลักษณะคืออะไร ก่อให้เกิดประโยชน์ในชีวิตของตัวนักเรียนอย่างไร

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบผลจากใบงาน
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

นิทาน เรื่อง “ชีวิตที่มีคุณค่า”

ครอบครัวของฟ้าเป็นครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง ฟ้าเป็นลูกคนสุดท้องในบรรดาพี่น้องสามคน คุณพ่อของฟ้าเป็นพนักงานธนาคารแห่งหนึ่งที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านและโรงเรียนนัก ส่วนคุณแม่เปิดร้านขายข้าวแกงบริเวณหน้าบ้าน พี่คนพี่ชายของฟ้าเรียนอยู่ชั้น ป.6 ส่วนพี่น้ำกำลังเรียนชั้น ป.4 และฟ้ากำลังเรียนในชั้น ป.2 ซึ่งทุกๆ วัน ตอนเช้ามีคุณพ่อจะพาคุณแม่ไปซื้อของที่ตลาด เมื่อมาถึงบ้านก็จะช่วยกันจัดเตรียมสิ่งของ เพื่อขายอาหารในแต่ละวัน ขณะเดียวกันคุณแม่ก็เตรียมอาหารเช้าสำหรับทุกคน เมื่อรับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้วคุณพ่อจึงขับรถไปส่งลูกทั้งสามที่โรงเรียนแล้วจึงไปทำงาน

แต่ละวันฟ้ามีหน้าที่ที่ต้องทำทุกวันในตอนเช้าก็คือ กวาดบ้านและกวาดพื้นบริเวณร้านอาหารหน้าบ้าน พี่คนพี่ชายที่กรอกน้ำใส่ในโถน้ำดื่มที่ตั้งเตรียมไว้ตามโต๊ะและมีหน้าที่เลี้ยงปลาในกระชังที่หลังบ้าน ส่วนพี่น้ำมีหน้าที่ ทำความสะอาดโต๊ะอาหารและช่วยจัดโต๊ะอาหารที่ร้านอาหารเตรียมเครื่องปรุงต่าง ๆ ไว้ให้ลูกค้า หากวันไหนที่ฟ้าและพี่น้ำทำงานที่รับผิดชอบเสร็จเร็ว ก็จะไปช่วยคุณแม่ทำอาหารเช้าสำหรับทุกคน เพื่อคุณแม่จะได้เตรียมของสำหรับขายต่อไป

ทุกวันหลังเลิกเรียนฟ้ากับพี่น้ำจะนั่งทำการบ้านที่โรงเรียนระหว่างที่นั่งรอคุณพ่อเลิกงานและแวะมารับ เมื่อกลับถึงบ้าน ฟ้ามักจะออกไปเลี้ยงปลาและดูแลแปลงผักสวนครัวที่ปลูกไว้หลังบ้าน ทำให้หลายครั้งที่คุณแม่ไม่ต้องซื้อต้นหอม ผักชี พริกขี้หนู ใบกะเพรา ใบโหระพา และบางครั้งฟ้าสามารถเก็บมะเขือเปราะ ตำลึง กล้วยน้ำว้า มาวางขายที่หน้าร้าน มีเพื่อนบ้านมาแวะซื้อไปประกอบอาหาร ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอีก

พี่คน พี่น้ำ เมื่อกลับจากโรงเรียน ซึ่งหลายครั้งที่กลับมาถึงบ้านก็จะเข้าห้อง เพื่อเล่นเกมคอมพิวเตอร์ แล้วจึงลงมารับประทานอาหารค่ำ ก่อนที่จะกลับขึ้นไปคุยโทรศัพท์กับเพื่อน ๆ ในห้องนอนต่อไป

ส่วนฟ้านั้น เมื่อได้คลุกคลีอยู่กับพี่น้ำ และได้เห็นการแบ่งเวลาสำหรับการจัดการงานที่ต้องรับผิดชอบส่วน ตัว และใช้เวลาเพื่อช่วยเหลืองานของคุณพ่อกับคุณแม่แล้ว ฟ้าก็พยายามที่จะรับผิดชอบและจัดแบ่งเวลาตามแบบอย่างของพี่น้ำ ทำให้คุณแม่ชมฟ้าและพี่น้ำ ด้วยความชื่นชม ว่าเป็นคนที่รู้จักทำตนให้มีคุณค่าและมีประโยชน์แก่ส่วนรวม

ลักษณะบุคลิกภาพของฟ้า

เป็นลูกสาวคนสุดท้องของครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง ทุก ๆ เช้า ฟ้าจะเห็นคุณพ่อคุณแม่ ตื่นตั้งแต่เช้าแต่มีดเพื่อซื้อของมา และเตรียมของสำหรับขายในแต่ละวัน ฟ้าจึงตื่นแต่เช้าเพื่อทำ หน้าที่ ที่ต้องรับผิดชอบให้เสร็จและมีเวลาเหลือพอที่จะช่วยงานอื่นได้ อีกทั้งระหว่างรอคุณพ่อ มารับตอนโรงเรียนเลิก จะนั่งทำการบ้านกับพี่น้ำ และชวนเพื่อน ๆ มานั่งทำด้วยกัน เพื่อให้งานที่ ครุมอบหมายเสร็จสิ้นไป จึงทำให้มีเวลาทำอย่างอื่นเมื่อกลับถึงบ้านในตอนเย็น แม้จะเป็นลูกสาว คนเล็กแต่ก็สามารถช่วยเหลืองานบ้านได้

ลักษณะบุคลิกภาพของพ่อ

คุณพ่อรักครอบครัว ใจดี พุดจาไพเราะ ทำงานเป็นพนักงานธนาคาร ทุก ๆ เช้าพ่อจะต้องตื่น ตื่นแต่เช้ามีด เพื่อพาคุณแม่ไปซื้อผักกับข้าวและซื้อของที่ตลาด กลับจากตลาดจะช่วยแม่แยกข้าวของที่ ซื้อมา เพื่อให้แม่เตรียมสำหรับปรุงอาหารขายในแต่ละวัน ทุกวันเมื่อไปทำงานจะพาลูก ๆ 3 คน ไปส่งที่โรงเรียนเพราะเป็นทางผ่านพอดี และจะแวะรับกลับบ้านด้วย

ลักษณะบุคลิกภาพของแม่

คุณแม่เป็นแม่บ้านและหารายได้เสริมช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในครอบครัวด้วยการเปิดร้านขายข้าว แกงที่หน้าบ้าน แม่พยายามสอนให้ลูก ๆ ทุกคนทำงาน มอบหมายภาระหน้าที่ให้แต่ละคน อาจทำ ได้บ้างไม่ได้บ้าง เพื่อให้ลูก ๆ เรียนรู้ที่จะใช้เวลาว่างเพื่อช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่นบ้าง

ลักษณะบุคลิกภาพของพี่ดิน

พี่ดิน เป็นพี่ชายคนโต กำลังเรียนอยู่ชั้น ป.6 ไม่ค่อยช่วยงานบ้าน เพราะพี่ดินคิดว่า การ ช่วยเหลืองานบ้านเป็นหน้าที่ของผู้หญิง เวลาว่างส่วนใหญ่พี่ดินมักคุยโทรศัพท์กับเพื่อน ๆ ตลอดจนเล่นเกมคอมพิวเตอร์

ลักษณะบุคลิกภาพของพี่น้ำ

พี่น้ำ เป็นพี่คนกลาง ที่ช่วยเหลืองานบ้าน ช่วยเหลือคุณพ่อ คุณแม่ ดูแลน้องฟ้า และเป็น ตัวอย่างที่ดีแก่น้อง ให้น้องปฏิบัติตาม ในเรื่องความรับผิดชอบ ช่วยแบ่งเบาภาระงานของ ครอบครัว และในเรื่องการเรียน จึงจะได้รับคำชมเชยจากคุณพ่อคุณแม่

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 5

ชื่อกิจกรรม “ประกอบช่อดอกไม้”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักเรียนมีความเต็มใจที่จะรับอาสาทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม

แนวคิด

การศรัทธาและการประหยัคของส่วนรวมเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังจิตสำนึกให้คนรู้สึกเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นการสร้างคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายในจิตใจ

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. ดอกไม้ผ้า มี 5 สี สีละ 30 ดอก รวม 150 ดอก
2. ใบไม้ จำนวน 50 ใบ
3. ก้านดอกไม้ 1 ก้านมี 3 กิ่ง จำนวน 50 ก้าน
4. ถูแฉ่ว จำนวน 10 ใบ
5. ริบบิ้นขนาดใหญ่ 1 ม้วนเล็ก และ ริบบิ้นขนาดเล็ก 2 ม้วนเล็ก
6. กรรไกร 10 เล่ม
7. ผ้าเช็ดโต๊ะ 2 ผืน
8. เพลง “อย่าทิ้ง”
9. ใบงานที่ 4

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง “อย่าทิ้ง”

เพลงอย่าทิ้ง

อย่าทิ้ง อย่าทิ้ง อย่าทิ้ง ทิ้งแล้วจะสกปรก

ถ้าเราเห็นมันรก ต้องเก็บ ต้องเก็บ ต้องเก็บ

ขั้นตอนการ

2. ครูเตรียมอุปกรณ์ต่างๆไว้บนโต๊ะ สำหรับนักเรียนใช้ร่วมกัน
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน จำนวน 10 กลุ่ม
4. ครูอธิบายวิธีการทำช่อดอกไม้
5. หลังจากนักเรียนทุกคนทำช่อดอกไม้ของตนเองเสร็จแล้ว ให้นำช่อดอกไม้ของ

ทุกคนใน

กลุ่มมาผูกโบว์ร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้ริบบิ้นขนาดใหญ่เสร็จแล้วตัดปลายริบบิ้นให้เรียบร้อย

6. นำถุงแก้วมาตัดปลายออก จากนั้นนำถุงมาหุ้มช่อดอกไม้ ทั้ง 5 ช่อรวมกัน แล้ว

ใช้ริบบิ้น

ขนาดเล็กที่เตรียมไว้ให้ผูกเป็นโบว์ เสร็จแล้วตัดปลายริบบิ้นให้เรียบร้อย ภายในเวลา 30 นาที

7. เมื่อนักเรียนเข้าประจำแต่ละกลุ่ม ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนคนใดรับอาสาเก็บอุปกรณ์ เชื้อโต๊ะ จัดโต๊ะ ปิดไฟ ปิดพัดลม ปิดแอร์ ก่อนออกจากห้องเรียน

ขั้นอภิปรายผล

8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงผลงานของแต่ละกลุ่ม สร้างสรรค์ออกมา และปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม และบันทึกลงในใบงานที่ 4 พร้อมทั้งออกมาแบ่งปันเพื่อน ๆ

ขั้นสรุปและนำไปใช้

9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม การร่วมมือร่วมแรง ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน จนทำงานได้สำเร็จ

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลจากผลงาน และใบงาน
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ใบงานที่ 4

กลุ่มที่..... ชั้น ป. 2 ห้อง..... เลขที่สมาชิกในกลุ่ม

.....

ความพึงพอใจผลงาน พอใจเพียงเล็กน้อยพอใจปานกลางพอใจมาก

ความร่วมมือทำงาน ร่วมมือเพียงเล็กน้อยร่วมมือปานกลางร่วมมือดีมาก

ประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรม

.....

.....

สิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 6

ชื่อกิจกรรม

“จับคู่ดู แล้ววาด”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยการทำงานเป็นทีม (Teamwork)
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับกลุ่มกับเพื่อนอย่างแข็งขัน เกิดการให้ความร่วมมือ (Cooperation) ทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

แนวคิด

การปลูกฝังให้บุคคลทำตามหน้าที่อย่างเต็มใจเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ และการอยู่ร่วมกัน ทำงานด้วยกัน ควรมีความสามัคคี ทำงานกันเป็นทีม

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. กระดาษขาวขนาดประมาณฟุตสแก็ป 1 คู่
2. สีเทียน 1 แท่ง สำหรับนักเรียนแต่ละคน
3. ใบงานที่ 5 แบบฝึกหัด เรื่อง ความสามัคคี
4. นิทาน เรื่อง ผีน้อยสามัคคี

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่อง ความสามัคคี (Pre – test)
2. ครูเล่านิทาน เรื่อง ผีน้อยสามัคคี ให้นักเรียนฟัง

ขั้นดำเนินการ

3. ครูจับคู่ให้นักเรียน แล้วให้ช่วยกันวาดภาพจากสีเทียนที่ได้รับไปคนละ 1 สี (ทั้งคู่ – สีไม่เหมือนกัน) โดยวางกระดาษไว้ตรงกลางระหว่างกัน

4. ครูเป็นผู้บอกหัวข้อของสิ่งที่จะให้วาด โดยมีกติกาว่าให้นักเรียนผลัดกันวาดภาพสลับกันคนละ 1 ครั้ง (1 เส้น) โดยห้ามนักเรียนเปล่งคำพูดใดๆ ออกมา และใช้เวลาในการวาดภาพ ๕ นาที

ขั้นอภิปรายผล

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปดังนี้

5.1 นักเรียนมีวิธีช่วยกันวาดภาพได้อย่างไร ในเมื่อมีกติกาว่าห้ามพูดกัน?

5.2 นักเรียนสนุกสนานกับกิจกรรมนี้หรือไม่?

5.3 นักเรียนทั้งคู่รู้สึกประหลาดใจกับผลงานที่ได้ออกมาหรือไม่?

5.4 นักเรียนคิดว่าผลงานแตกต่างจากสิ่งที่นักเรียนแต่ละคนคิดเอาไว้ก่อน

ทำกิจกรรมอย่างไรบ้าง?

ขั้นสรุปและนำไปใช้

6. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่อง ความสามัคคี (Post – test) และให้นักเรียนนำภาพที่ได้จากการทำกิจกรรมไปจัดแสดงเป็นนิทรรศการย่อย ๆ โดยการติดเอาไว้บนผนังห้องเรียน

การวัดและประเมินผล

1. จากการตอบคำถาม
2. ตรวจผลจากใบงาน
3. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
4. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

นิทาน เรื่อง ผีน้อยสามัคคี

ในป่านั้น เป็นที่รู้จักกันว่าราชสีห์ตั้งตนเป็นใหญ่ สัตว์ทุกตัวต่างรู้จักกันดี และเกรงกลัวอำนาจของราชสีห์ไปทั่วทั้งป่า

วันหนึ่งขณะที่ราชสีห์กำลังออกล่าสัตว์เพื่อมาเป็นอาหาร เห็นฝูงผีบินผ่านมา จึงพูดเยาะเย้ยและแสดงอำนาจข่มขู่

“ ไซ้..เอ๊ย ผีน้อยผู้นำสงสาร ตัวเล็กนิดเดียวแค่นี้แล้วจะบินไปหาอะไรกินได้ จะไปต่อสู้อะไรกับใครเขาคงไม่ได้เพราะตัวเล็กนิดเดียว ดูตัวข้าสิเป็นผู้ยิ่งใหญ่ในป่าใครเห็นข้าก็ต้องหลบต้องซ่อน ด้วยกลัวอำนาจของข้าทั้งนั้น ฮ่า ฮ่า ฮ่า ” ผีได้แต่น้อยใจและเสียใจ พวกมันบินหนีไปอย่างรวดเร็ว ราชสีห์จึงตะโกนตามหลังไปว่า “ ข้าแค่ขี้คนเดียวก็ก้าวแล้ว พวกขี้ขลาด ตาขาว “

ต่อมาราชสีห์ออกหาอาหาร ได้พบฝูงผีอีกครั้ง จึงพูดจาเยาะเย้ยเหมือนคราวที่แล้ว คราวนี้ฝูงผีรู้สึกไม่พอใจจึงได้ตอบกลับไปยัง “ เจ้านะตัวใหญ่ แต่ไม่มีพิษสงอะไรให้พวกเรากลัว อย่าอวดเบ่งไปเลย ”

ราชสีห์รู้สึกโมโหมาก จึงท้าทายฝูงผีให้มาต่อสู้อัน “ แน่จริงมาสู้กันดีกว่า เจ้าจะได้รู้ว่าข้ามีฤทธิ์เดชขนาดไหน หรือว่าพวกเจ้ากลัวจึงไม่กล้ามาสู้กับข้า “

ฝูงผีได้ยินจึงปรึกษากัน และรวมพลังเพื่อต่อสู้กับราชสีห์

“ ท่านแน่ใจแล้วหรือ ราชสีห์ผู้ยิ่งใหญ่ ที่จะสู้กับพวกเรา ผีตัวเล็ก ๆ ถ้าท่านคิดอย่างนั้นเราก็อพร้อมจะสู้ “ ฝูงผีพูด

“ เข้ามาเลย ชักช้าอยู่ทำไมละ “ แล้วฝูงผีก็รุกกันเข้าไปต่อยถุกตา ใบหู จมูก และทั่วทั้งตัวราชสีห์ ทำให้ราชสีห์เจ็บปวดไปหมดทั้งตัว ราชสีห์ก็ทนพิษบาดแผลไม่ไหวตายไปในที่สุด

ใบงานที่ 5 แบบฝึกหัดเรื่อง ความสามัคคี ชื่อ..... ชั้น ป.2 ห้อง..... เลขที่..... คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน	
1. สัตว์ชนิดใดที่เป็นตัวอย่างของความสามัคคี ก. ผีง ข. หนู ค. แมว ง. นกพิราบ	6. การกระทำใดแสดงถึงความสามัคคี ก. นำสิ่งของไปบริจาค ข. นำเงินไปมอบมูลนิธิเด็ก ค. นำสิ่งของไปให้คนยากจน ง. ช่วยกันสร้างสะพานเข้าหมู่บ้าน
2. สิ่งตัวเล็ก ๆ แต่สามารถสร้างรังได้ใหญ่โต เพราะมีคุณธรรมข้อใด ก. อิทธิบาท 4 ข. ความรับผิดชอบ ค. ความสามัคคี ง. ความเอาใจใส่ในการทำงาน	7. ข้อความใดตรงกับ ความสามัคคี ก. เข่นครกขึ้นภูเขา ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก ค. ร่วมแรงร่วมใจ ง. ฝนทั่งให้เป็นเข็ม
3. ชาตินี้ไทยจะเป็นเอกราชได้เพราะข้อใด ก. ความเมตตา ข. ความรับผิดชอบ ค. ความสามัคคี ง. ความเห็นแก่ตัว	8. การเล่นเกมกีฬาอะไรที่ต้องอาศัยความสามัคคี ก. กอล์ฟ ข. ฟุตบอล ค. ยิมนาสติก ง. วាយน้ำ
4. การร่วมแรงร่วมใจกันเอาชนะอุปสรรคได้ ต้องอาศัยสิ่งใด ก. การศึกษา ข. ความขยัน ค. ความอดทน ง. ความสามัคคี	9. การกระทำข้อใดแสดงถึงความสามัคคี ก. ท่องสูตรคูณ ข. ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ค. เก็บเศษกระดาษ ง. นักเรียนทุกคนช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน
5. ข้อใดเป็นประโยชน์ของความสามัคคี ก. ทำงานรวดเร็ว ข. ทำงานให้สำเร็จได้ ค. ทำงานให้เห็นอกเห็นใจกัน ง. ทำให้เกิดการโต้แย้ง	10. ความสามัคคีจะก่อให้เกิดผลอย่างไร ก. ความอดทน ข. ความเสียสละ ค. ความเห็นอกเห็นใจ ง. ความรักใคร่กลมเกลียว

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 7

ชื่อกิจกรรม ปัญหาของเรา ...

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนเกิดสามัญสำนึก (Common Sense) มีการตื่นตัว (Alertness) ต่อเหตุการณ์ปัญหารอบ ๆ ตัว และพร้อมจะแสดงความรับผิดชอบ (Responsibility) โดยการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีและสมบูรณ์ที่สุด พร้อมทั้งจะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

แนวคิด

งานที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ไม่ว่าจะเป็นงานกลุ่มหรืองานรายบุคคล นักเรียนจะต้องถือเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องทำให้เสร็จ ทันเวลาที่กำหนด และให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และต้องรับผิดชอบการไม่ควรผัดวันประกันพรุ่ง เพราะไม่เช่นนั้นจะทำให้ทั้งตนเองและสมาชิกในกลุ่มเดือดร้อน และจะเปลี่ยนเป็นนิสัยที่ไม่เหมาะสม

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบงานที่ 6 เรื่อง แบบสำรวจสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
2. ใบงานที่ 7 เรื่อง แบบบันทึกการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความ

สะอาดบริเวณโรงเรียน

3. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง ความรับผิดชอบต่อ
4. อุปกรณ์ทำความสะอาด เช่น ไม้กวาด ถังขยะ ที่ตักผง
5. เพลง เด็กเอ๋ย..เด็กดี

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง เด็กเอ๋ย..เด็กดี
เด็กเอ๋ย..เด็กดี ต้องมีหน้าที่ 10 อย่างด้วยกัน
หนึ่ง...นับถือศาสนา
สอง...รักษารธรรมเนียมมัน
สาม...เชื่อพ่อแม่ครูอาจารย์

สี่...วajanันต้องสุภาพอ่อนหวาน
 ห้า...ยึดมั่นกตัญญู
 หก...เป็นผู้รักการทำงาน
 เจ็ด...ต้องศึกษาให้เชี่ยวชาญ ต้องมานะบากบั่น ไม่เกียจไม่คร้าน
 แปด...รู้จักออมประหยัด
 เก้า...ต้องซื่อสัตย์ตลอดกาล
 น้ำใจนักกีฬากล้าหาญ ให้เหมาะกับกาล สมัยชาติพัฒนา
 สิบ...บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ รู้บาปบุญคุณโทษ
 สมบัติชาติต้องรักษา
 เด็กสมัยชาติพัฒนา จะเป็นเด็กที่พา ชาติไทยเจริญ

ขั้นตอนการ

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน และให้แต่ละกลุ่มไปสำรวจสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน คือ ร้านขนม สนามเด็กเล่น 1 สนามเด็กเล่น 2 ลานวงกลม หน้าร้านสหกรณ์ ตามลำดับ โดยดูด้านความสะอาด ความสวยงามแล้วบันทึกลงในใบงานที่ 6 หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิด และเสนอว่าทำอย่างไรให้บริเวณที่นักเรียนไปสำรวจมาจะสะอาดเรียบร้อย

3. เมื่อแต่ละกลุ่มได้ข้อสรุป ก็ให้ลงมือพัฒนาบริเวณที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้เวลา 25 นาที

ขั้นอภิปรายผล

4. เมื่อนักเรียนพัฒนาเสร็จสิ้น พร้อมทั้งเก็บอุปกรณ์เครื่องมือเรียบร้อย ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติงาน ว่าได้ปฏิบัติอะไรอย่างไรบ้าง โดยบันทึกลงในใบงานที่ 7 ในเวลา 5 นาที

ขั้นสรุปและนำไปใช้

5. ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ ที่ 3 เรื่อง ความรับผิดชอบ และร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติงานของนักเรียน วิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนี้

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบจากใบงาน และผลการพัฒนา
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ใบงานที่ 6

แบบสำรวจสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
 กลุ่มที่..... ชั้น ป. 2 ห้อง..... สถานที่สำรวจ

.....

สภาพที่เห็น

1. ความสะอาด

.....

2. ความสวยงาม

.....

ใบงานที่ 7

แบบบันทึกการปฏิบัติงานการรับผิดชอบความสะอาดบริเวณโรงเรียน

กลุ่มที่..... ชั้น ป. 2 ห้อง..... วันที่.....

บริเวณที่รับผิดชอบ

.....

งานที่ได้ปฏิบัติ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลที่ได้รับ

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 3

ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ หมายถึง ความรู้สึกสำนึกในใจ เมื่อทำอะไรหรือมีหน้าที่อะไร แล้วจะต้องทำให้เสร็จสิ้นและได้ผลดี และจะต้องรับผลที่เกิดขึ้นทั้งผิดและชอบ ไม่ได้รับแต่ความชอบอย่างเดียว แล้วโยนความผิดให้เพื่อนหรือผู้อื่น ผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์เรียกว่า เป็นผู้มีความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ มี 2 อย่าง คือ

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง หน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติต่อตนเอง เช่น
 - 1.1 ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
 - 1.2 เอาใจใส่ต่อสุขภาพอนามัยของตนเอง
 - 1.3 ประพฤติตนเป็นคนดีมีระเบียบวินัยและมีคุณธรรม
 - 1.4 ดูแลรักษาเครื่องใช้ส่วนตัวให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ดี
2. ความรับผิดชอบต่อสังคม ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมเริ่มตั้งแต่ครอบครัว ในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน ที่จะต้องมีต่อประเทศชาติ เรามีหน้าที่รับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติต่อผู้อื่นที่อยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน เพื่อความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงของสังคม

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 8

ชื่อกิจกรรม ฉันทะ ... แต่ตอนนี้ฉัน...

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อนิสัยและความเชื่อต่าง ๆ และยอมรับให้เกียรติในคุณค่าของตนเองและบุคคลอื่น ยอมรับผลการกระทำของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือไม่ดี ไม่ปิดความผิดไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข

แนวคิด

การปลูกฝังให้บุคคลเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นย่อมสามารถสร้างนิสัยรักตนเองและรักผู้อื่น นำไปสู่การรักส่วนรวมมากขึ้น และเมื่อบุคคลรักการทำงาน เกิดความรู้สึกรักการทำงานด้วยความเต็มใจ โดยไม่รู้สึกรำคาญบังคับ

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบความรู้ที่ 5 เรื่อง การพัฒนาตนเองด้านความซื่อสัตย์
2. ใบงานที่ 8 สถานการณ์สมมติ เรื่อง ใครกันแน่ที่ซื่อสัตย์

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องความซื่อสัตย์ โดยยกตัวอย่างสถานการณ์จริงในห้องเรียน ข่าว เหตุการณ์ นิทาน ของบุคคลที่เกี่ยวกับความซื่อสัตย์

ขั้นดำเนินการ

2. ให้นักเรียนลองนึกถึงสิ่งที่นักเรียนได้เปลี่ยนไป โดยใช้รูปแบบประโยคดังนี้
“ฉันเคย..

แต่ตอนนี้ฉัน...”

3. ครูอาจเป็นผู้เริ่มด้วยตัวอย่างง่าย ๆ ที่ใกล้ตัว หรือที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่วิตกกังวลกับการที่ต้องเปิดเผยเรื่องส่วนตัว เช่น “ฉันชอบทำกรบ้านด้วยตนเอง แต่ตอนนี้ฉันลอกการบ้านเพื่อนบางครั้ง” “ฉันเคยโกหก แต่ตอนนี้ฉันไม่ได้โกหกแล้ว” “ฉันเคยหยิบของของเพื่อนมาใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต แต่ตอนนี้ฉันจะขออนุญาตเพื่อนก่อน” แล้วครูช่วยบันทึกบนกระดาน

ขั้นอภิปรายผล

4. ครูยกสถานการณ์จำลองขึ้นมา 2 สถานการณ์ ตามใบงานที่ 8 เรื่อง สถานการณ์สมมติ เรื่อง ใครกันแน่ที่ซื่อสัตย์ แล้วให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์สถานการณ์นั้นว่า บุคคลแต่ละสถานการณ์มีความซื่อสัตย์ด้านใดบ้าง

4.1 ด้านประพฤติดชอบและจริงใจกับผู้อื่น

4.2 ด้านปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองและผู้อื่น

4.3 ด้านความซื่อสัตย์ทางวาจา พูดแต่ความจริงไม่พูดปด ไม่เอาของผู้อื่นเป็น

ของตน

ให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลของความซื่อสัตย์ของแต่ละสถานการณ์ และตอบคำถามโดยเน้นประโยชน์และโทษของความซื่อสัตย์ โดยครูช่วยบันทึกบนกระดาน

ขั้นสรุปและนำไปใช้

5. ให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของความซื่อสัตย์และสัญญากันว่าจะปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ และให้ศึกษาใบความรู้ที่ 5 เรื่อง การพัฒนาตนเองด้านความซื่อสัตย์

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลจากใบงาน
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ใบความรู้ที่ 5

เรื่อง การพัฒนาตนเองด้านความซื่อสัตย์

ขอบข่ายลักษณะนิสัยด้าน ความซื่อสัตย์ สามารถแบ่งออกเป็นความซื่อสัตย์ทางกาย ความซื่อสัตย์ทางวาจา และความซื่อสัตย์ทางใจ ซึ่งกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จำแนกความซื่อสัตย์ไว้ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดีและความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด การไม่พูดปด หลอกลวง การไม่คิดโลภในของผู้อื่น ไม่คล้อยตามพวกที่ลากหรือชักจูงไปในทางเลื่อมเสีย มั่นคงต่อการทำความดีของตน ไม่คดโกง มีความตั้งใจทำงาน ประพฤติตรงตามคำพูดและตรงตามที่คิด เป็นต้น

2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น คือ ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นต่อมิตรต่อหัวหน้างานต่อผู้มีพระคุณ มีลักษณะสำคัญ คือ ความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่ชักชวนผู้อื่นไปในทางเลื่อมเสีย ไม่สอพลอเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว เตือนสติแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ไม่คิดริษยา กลั่นแกล้งไม่ถือเอาของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยการลักขโมย น้อโกง ไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ขอมรับผิดหากตนเป็นผู้ทำผิดต่อผู้อื่น ไม่ผิดนัด รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ไม่หยิบของใช้ของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต มีความประพฤติที่ดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง

ความซื่อสัตย์ คือ การประพฤติชอบและจริงใจ ประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา หรือสัญญาที่ให้ไว้กับตนเองและผู้อื่น และพูดแต่ความจริง ไม่พูดปด ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง และไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน

ใบงานที่ 8

เรื่อง ใครกันแน่ที่ซื้อสัตย์

ชื่อ.....เลขที่..... ชั้น ป. 2 ห้อง.....

สถานการณ์ที่ 1

ต้น อายุ 8 ปี วันหนึ่งคุณแม่ใช้ให้ต้นไปชื้อน้ำตาลที่ร้านปากซอย ราคาน้ำตาล 13 บาท ต้นให้เงินคนขายไป 20 บาท คนขายซึ่งแก่มาก ก็ทอนมาให้เป็นเหรียญ สิบบาท 1 เหรียญ และเหรียญบาท อีก 6 เหรียญ ด้วยความเข้าใจผิดว่าเป็นเหรียญ 1 บาท ต้น กำเหรียญนั้นไว้นั่น ตั้งใจว่าจะเอาเงินนั้นไปซื้อหนังสือการ์ตูนอ่านเล่น พอคุณแม่ทราบเรื่องก็บอกให้ต้นเอาเงินไปคืนเจ้าของร้านเสีย ต้นตัดสินใจไม่ได้เพราะถ้าเอาไปคืนตนก็ไม่มีเงินซื้อหนังสือการ์ตูน แต่ถ้าไม่เอาไปคืนคุณแม่ก็จะทำอะไรก็ได้

คำถาม หากนักเรียนเป็นต้น นักเรียนจะอย่างไร?

ตอบ

.....

.....

สถานการณ์ที่ 2

น้ำมาถึงโรงเรียนหลังเคารพธงชาติเกือบทุกวัน เพราะการจราจรติดขัด ทั้งที่น้ำพยายามออกจากบ้านเช้าทุกวัน ทางฝ่ายปกครองต้องบันทึกการมาสายของน้ำไว้เป็นข้อมูล สำหรับพิจารณาการมาสายของน้ำ ซึ่งตามระเบียบของโรงเรียนห้ามใครมาสายเกิน 10 ครั้ง ฝ่ายปกครองถามน้ำว่ามาสายครั้งที่เท่าไรแล้ว น้ำควรตอบอย่างไร เพราะน้ำหวังจะได้รับทุนการศึกษาของโรงเรียน

คำถาม หากนักเรียนเป็นน้ำ นักเรียนจะตอบคุณครูฝ่ายปกครองอย่างไร?

ตอบ

.....

.....

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 9

ชื่อกิจกรรม “รถไฟของเล่นจากเศษวัสดุ”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะในด้านการดูแลรักษา การใช้อย่างประหยัด ไม่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักแบ่งปันอุปกรณ์ การใช้สิ่งของต่างๆ แก่ผู้อื่น

แนวคิด

การปลูกฝังจิตใจให้บุคคลรู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด ไม่ยึดครองเป็นของตนเอง สามารถแบ่งปันให้บุคคลอื่น เป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายใน “จิตสาธารณะ” และจะพัฒนาเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสมในอนาคต

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่ออุปกรณ์

1. แกนกระดาษทิชชู 50 อัน
2. ไม้ยาว 100 อัน
3. กระดาษแข็งตัดเป็นวงกลม เพื่อทำล้อรถ 200 ชิ้น
4. สายยางรัดของ 200 เส้น
5. เชือกยาว 1 เมตร จำนวน 10 เส้น

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนฝึกการนั่งสมาธิ โดยการกำหนดลมหายใจเข้า ออก เป็นเวลา 10 นาที

ขั้นดำเนินการ

2. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน เป็นกลุ่ม 10 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน
3. ครูเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ไว้บนโต๊ะ เพื่อให้นักเรียนใช้ร่วมกัน
4. ให้นักเรียนประกอบรถไฟจากวัสดุที่เตรียมไว้ให้ คนละ 1 คัน รถไฟ 1 คัน

ประกอบด้วย แกนกระดาษทิชชู 1 อัน ไม้ยาว 2 อัน และล้อรถ 4 ล้อ ใช้ยางรัดที่ไม้ สำหรับยึดล้อให้ติดกับตัวรถไฟทั้ง 4 ด้าน

5. หลังจากที่นักเรียนทำรถไฟของตนเองเสร็จแล้ว ให้ใช้เชือกผูกรถไฟของตนเองให้ติดกับรถไฟของเพื่อน นักเรียนต้องผูกเชือกด้วยตนเอง 1 ด้าน โดยเหลืออีกด้านหนึ่งไว้ให้เพื่อนคนต่อไป

6. ทุกคนในกลุ่มร่วมกันประดิษฐ์รถไฟ 1 ขบวน ซึ่งประกอบด้วย 5 คัน ภายในเวลา 30 นาที

ชั้นอภิปรายผล

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายถึงผลงานที่แต่ละกลุ่ม สร้างสรรค์ออกมา และปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างทำกิจกรรม และบันทึกลงในใบงานที่ 9 พร้อมทั้งออกมาแบ่งปันเพื่อน ๆ

ชั้นสรุปและนำไปใช้

8. ครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการทำกิจกรรม การร่วมมือร่วมแรง ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน จนทำงานได้สำเร็จ

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลจากผลงาน
2. ตรวจผลจากใบงาน
3. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
4. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ใบงานที่ 9

กลุ่มที่..... ชั้น ป. 2 ห้อง..... เลขที่สมาชิกในกลุ่ม

.....

ความพึงพอใจต่อผลงาน พอใจเพียงเล็กน้อยพอใจปานกลางพอใจมาก
 ความร่วมมือทำงาน ร่วมมือเพียงเล็กน้อยร่วมมือปานกลางร่วมมือดีมาก
 ประโยชน์ที่ได้จากการทำกิจกรรม

.....

.....

สิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง

.....

.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

ครั้งที่ 10

ชื่อกิจกรรม ให้อีก่อน...แล้วเราจะได้อีก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการแบ่งปัน มีการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักเรียนเลือกปฏิบัติแต่สิ่งที่จะเกิดผลดีและปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ยังขึ้น

แนวคิด

การพัฒนาเด็กในภาวะที่สังคมมีแต่การแข่งขัน จำเป็นต้องเน้นให้เด็กมีจิตสำนึกในด้านความเสียสละ การแบ่งปัน การให้ ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่ออุปกรณ์

1. ใบงานที่ 10 เรื่อง การตัดสินใจของ ขวัญ
2. ใบความรู้ที่ 6 เรื่อง ความเสียสละและการแบ่งปัน

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความเสียสละ การแบ่งปัน

ขั้นดำเนินการ

2. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 5 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน และให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาใบงาน เรื่อง การตัดสินใจของขวัญ

3. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารายงานหน้าชั้น เกี่ยวกับข้อคิดที่ได้จากการศึกษาใบงาน การปฏิบัติของบุคคลในเรื่อง และหากเป็นนักเรียนจะอย่างไร เพราะเหตุใดจึงตัดสินใจเช่นนั้น

ขั้นอภิปรายผล

4. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความเสียสละและการแบ่งปัน
5. ครูถามนักเรียนว่าใครเคยเสียสละเวลาในการช่วยสอนการบ้านเพื่อนบ้าง หรือแบ่งปันอุปกรณ์การเรียนแก่เพื่อนบ้าง ให้นักเรียนออกมาเล่า

ขั้นสรุปและนำไปใช้

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อดี ประโยชน์ของการแบ่งปัน การเสียสละ การให้ ที่ควรปฏิบัติแก่บุคคลอื่น และช่วยกันนำเสนอแนวทางในการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลจากใบงาน
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ใบงานที่ 10

เรื่อง การตัดสินใจของขวัญ

คำสั่ง ให้นักเรียนทุกกลุ่มอ่านข้อความและอภิปรายพร้อมทั้งตอบคำถาม

กลุ่มที่..... เลขที่สมาชิกในกลุ่ม.....ชั้น ป.2 ห้อง.....

ขวัญเป็นนักเรียนที่ขยันเรียน สอบได้คะแนนระดับ 4 มาโดยตลอด มีความรับผิดชอบสูง ขวัญจะมีสมุดการบ้าน หรือแบบฝึกหัดที่ครูให้ทำแต่ละวัน แล้วจะจัดส่วนเวลาที่จะทำแบบฝึกหัดเหล่านี้และมีงานพิเศษอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อให้มีงานส่งครูตามกำหนดทุกครั้ง โดยขวัญจะทำงานที่เป็นของส่วนรวมทุกงานให้เรียบร้อยก่อนที่จะทำงานอันเป็นประโยชน์โดยตรงแก่ตนเอง วันหนึ่งครูประจำชั้นบอกทุกคนในชั้นเรียนว่า วันนี้โรงเรียนจะจัดงานวันไหว้ครูในวันอังคารที่จะถึงนี้ ครูต้องการให้นักเรียนทุกคนมาช่วยจัด โต๊ะเก้าอี้และเวทีในงานตอนเย็นวันนี้ ขวัญคิดว่าตอนเย็นวันนี้เขาต้องกลับไปทำการบ้านหลายวิชาให้เสร็จ ถ้ามีเวลาเหลือเขาก็จะได้ไปเล่นกับน้อง ขวัญควรจะตัดสินใจอย่างไร(นักเรียนเลือก 1 ข้อ)

1. ขวัญ ควรไปช่วยคุณครูจัดโต๊ะ เก้าอี้ในงานวันไหว้ครู

เพราะ

.....

.....

.....

.....

2. ขวัญควรกลับบ้านไปทำการบ้านให้เสร็จและจะได้ไปเล่นเกมกับน้อง

เพราะ

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 6

เรื่อง ความเสียสละและการแบ่งปัน

ช่วยกันคนละไม้คนละมือ
 ไม่ต้องถือว่าเป็นงานของใคร
 ช่วยกันอย่างเต็มอกเต็มใจ
 งานสำเร็จลงได้เพราะทุกคนร่วมมือ
 ให้กันทั้งกำลังกายและทรัพย์
 ทั้งคนให้และรับล้วนแต่สุขใจ
 ให้กันเถิดไม่ว่าที่ใด
 สังคมสุขได้ถ้าคนให้กัน
 เสียสละทำได้ไม่ยาก
 และไม่ลำบากที่จะกระทำ
 ช่วยกันเถิดช่วยกันจดจำ
 เราจะสุขล้ำถ้าไม่เห็นแก่ตัว
 สังคมเราจะอบอุ่น
 สามัคคีเกื้อหนุนกันให้ถ้วนทั่ว
 เสียสละโดยไม่ต้องกลัว
 ชื่นชมกันทั่วสุขกายสุขใจ

อาจารย์ เต็มยอด ผลของการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อความเสียสละ
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ.ศ. 2537 หน้า 112

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ
ครั้งที่ 11

ชื่อกิจกรรม น้ำใจแบ่งปัน ไม่ต้องหาซื้อที่ไหน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการช่วยเหลือ การแบ่งปันและเห็นประโยชน์ของการช่วยเหลือและแบ่งปัน

แนวคิด

การปลูกฝังให้บุคคลรู้จักการช่วยเหลือและแบ่งปันซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญในการอยู่ร่วมกัน และเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะที่ดี

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. นิทานประกอบภาพและหุ่นมือ เรื่อง ลูกหมีใจดี

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูเล่านิทานประกอบภาพ และหุ่นมือ เรื่อง ลูกหมีใจดี ให้นักเรียนฟัง

ขั้นดำเนินการ

2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำของลูกหมี
3. ให้นักเรียนจับคู่กันแสดงบทบาทของลูกหมีในการช่วยเหลือและแบ่งปัน และเพื่อนแสดงบทบาทของลูกหมีตามที่พอใจ

4. ครูซักถามนักเรียนในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- 4.1 ลูกหมีมีนิสัยอย่างไร
- 4.2 ลูกหมีช่วยเพื่อนทำอะไรบ้าง
- 4.3 ลูกหมีได้รับผลดีอย่างไรในการช่วยเหลือและแบ่งปันเพื่อน
- 4.4 นักเรียนอยากเป็นอย่างลูกหมีหรือไม่ เพราะเหตุใด
- 4.5 นักเรียนเคยช่วยเหลือเพื่อนอย่างลูกหมีหรือไม่
- 4.6 นักเรียนเคยแบ่งปันอย่างลูกหมีหรือไม่
- 4.7 นักเรียนจะช่วยเพื่อนทำอะไรบ้าง
- 4.8 นักเรียนจะแบ่งปันสิ่งใดแก่เพื่อนได้บ้าง

ขั้นอภิปรายผล

5. ครูให้นักเรียนแต่ละคนเสนอแนวทางปฏิบัติตนช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปันแก่เพื่อน ครูเขียนบนกระดานดำและให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาเลือกแนวปฏิบัติที่เหมาะสม
6. นักเรียนทุกคนแสดงบทบาทสมมุติปฏิบัติตนช่วยเหลือเพื่อน แบ่งปันสิ่งต่าง ๆ แก่เพื่อนและนำไปปฏิบัติจริง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามแนวคิดของกิจกรรมว่า “การเป็นเพื่อนกัน จำเป็นต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักแบ่งปันกันเท่าที่เราสามารถจะช่วยให้ การช่วยเหลือและการแบ่งปันแสดงว่าเรามีน้ำใจต่อเพื่อน ทำให้เราและเพื่อนมีความสุข” ครูช่วยเขียนใส่กระดานติดไว้ในห้องเรียน

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจผลจากใบงาน
2. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ ครั้งที่ 12

ชื่อกิจกรรม การปัจฉินิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อสรุปจิตสำนึกสาธารณะและแบบสำรวจความพึงพอใจของการจัดกิจกรรม

แนวคิด

การสรุปเนื้อหาและการดำเนินการทั้งหมดที่ผ่านมา เป็นการทบทวนและตอบย้ำความรู้ความเข้าใจ ย้ำให้ไม่ลืมกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติและส่งผลให้นักเรียนเกิด “จิตสำนึกสาธารณะ” อันเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและเป็นเป้าหมายของกิจกรรม

ระยะเวลา

ประมาณ 50 นาที

สื่อและอุปกรณ์

1. เกม กระชิบรัก
2. แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ
3. แบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม กระชิบรัก โดยแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน คนแรกของแต่ละกลุ่มอ่านข้อความที่ครูเตรียมไว้ คือ “ การรู้จักให้ แบ่งปัน และการมีจิตสำนึกที่ดี จะทำให้สังคมเจริญ ” แล้วกระชิบบอกเพื่อนคนถัดไป กระชิบบอกกันไปเรื่อย ๆ จนถึงคนสุดท้าย และคนสุดท้ายของแต่ละกลุ่มเป็นผู้เขียนข้อความที่รับมาได้นบนกระดาน หลังจากนั้นนักเรียนและครูดูพร้อมกันว่า กลุ่มไหนสามารถเขียนข้อความสมบูรณ์ที่สุด เป็นกลุ่มที่จะได้รับรางวัล

2. ครูให้นักเรียนทำแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ

ขั้นดำเนินการ

3. ครูทบทวนกิจกรรมทั้งหมดที่ได้ดำเนินการมา และให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่ได้ทำมา

4. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นอภิปรายผล

5. ให้นักเรียนแบ่งปันข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากแนวทางในการทำกิจกรรม ความหมายของการมีจิตสำนึกสาธารณะ รวมถึงการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

6. ให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ

ขั้นสรุปและนำไปใช้

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญ ๆ ของการมีจิตสำนึกสาธารณะ ผลดี ผลเสียแล้วให้ทุกคนร่วมกันแสดงความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ชักถามเพิ่มเติม ครูกล่าวขอบคุณ สำหรับความร่วมมือในครั้งนี้

การวัดและประเมินผล

1. ผลจากแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตสำนึกสาธารณะ
2. ผลจากแบบประเมินพฤติกรรมเชิงจิตสำนึกสาธารณะ
3. ผลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้
4. สังเกตจากการทำงานเป็นกลุ่มและรายบุคคล
5. สังเกตจากการอภิปรายสรุปข้อคิดเห็น